

16.01.2025
KSL/46/03.07.02/2023

Väylävirasto
kirjaamo@vayla.fi

Viite: VÄYLÄ/7302/04.01.01/2022

LAUSUNTO: TAMPERE-JYVÄSKYLÄ RATAHANKE: LAHDENPERÄ-JÄMSÄ RATAOIKAISU JA KAKSOISRAIDE, RATASUUNNITELMA, JÄMSÄ

Väylävirasto pyytää Keski-Suomen liitolta lausuntoa Lahdenperä-Jämsä rataoikaisun ja kaksoisraiteen ratasuunnitelmasta. Ratasuunnitelma alkaa Pirttivuoren alueelta ratakilometriltä 263+750 ja loppuu Jämsän liikennepaikan lähtövaihteelle ratakilometrille 284+788. Ratasuunnitelmaan sisältyy rataoikaisun, lisäraideosuuksien, puolenvaihtopaikkojen sekä nykyisen raiteen toimenpiteiden määrittely (tasoristeyksen poistoja ja siltojen uusimisia).

Keski-Suomessa on voimassa 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava sekä 19.3.2024 voimaan kuulutettu Keski-Suomen maakuntakaava 2040.

Maakuntakaavassa ratasuunnitelman mukainen rataoikaisu on merkitty merkinnällä *valtakunnallisesti merkittävä kaksiraiteinen päärata*. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät pääradat, joiden parantamiseen sisältyy kaksoisraiteen toteuttaminen. Alueella on voimassa MRL (1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaki) 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Varsinainen tunneliosuus on osoitettu merkinnällä *liikennetunneli*. Merkinnällä osoitetaan rataverkon nykyiset ja suunnitellut liikennetunnelit.

Tampere-Jyväskylä-Pieksämäki rata muodostaa yhdessä valtatie 9 kanssa *valta-/rautatien kehittämissakselin*. Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen strategiassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä.

Lähes koko suunnittelualueen lähiympäristöä koskee maakuntakaavan merkintä *biotalouteen tukeutuva alue*. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Alueen suunnittelumääräyksen mukaan *alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä*. Jämsän rautatieaseman kohdalla suunnittelualue rajautuu merkintöihin seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama ja keskustatoimintojen alue.

Merkintään keskustatoimintojen alue liittyy suunnittelumääräys, jonka mukaan *keskustojen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan ja muun taajaman selkeään rajaukseen sekä keskusta-alueen viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä ja turvallista kevytliikenteen yhteyksistä sekä turvattuva maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kohdemerkinnällä osoitettu alue on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että muodostuu eheä, keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus. Keskustatoimintojen alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä, keskusta-alueille soveltuvan vähittäiskaupan suuryksiköitä*.

Merkintään seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama liittyy suunnittelumääräys, jonka mukaan *taajamaa ylläpidetään ja kehitetään seudullisesti kattavien palvelujen keskuksena. Kehittämisessä hyödynnetään olemassa olevaa rakennetta kiinnittäen huomiota viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen tarpeet sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelun kohteet.*

Jämsän taajamaan sijoittuvia toimintoja suunniteltaessa on tärkeää huomioida, voivatko ne palvella myös taajaman sisäistä kevyttä liikennettä.

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa osin kulttuuriympäristön vetovoima-alueelle sekä maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan *alueella tulee edistää kestävän maatalouden harjoittamista. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.* Kulttuuriympäristön vetovoima-alueita koskevan suunnittelumääräyksen mukaan *alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.*

Keski-Suomen liitto toteaa lausuntonaan, että ratasuunnitelman mukainen ratkaisu on maakuntakaavan mukainen. Yksi Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on Jyväskylä-Tampere-välisen raideyhteyden kehittäminen. Ratasuunnitelma edistää liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki, valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.